

The Quality of Financial Reporting with a Theoretical Approach and Based on a Comprehensive Conceptual Framework: From the Perspective of Adjusted Structuration Theory

Iman Zare *

Associate Professor of Accounting, Payame Noor University, Tehran, Iran

Abstract

Improving the quality of financial reporting is a tool to reduce information asymmetry and is one of the effective factors in achieving an efficient capital market and optimal capital allocation. According to the importance of sociological theories in the accounting system, the present research aims to explain the quality of financial reporting from the perspective of adjusted structuration theory. The adjusted structuration theory explains social systems including accounting with an ethical approach and considers the dual relationship between agency and structure. This research is quantitative in terms of implementation method. In the quantitative part, the correlation method based on confirmatory factor analysis and structural equation modeling was used. The statistical population of the research includes university faculty members and financial managers of listed companies. 154 people were selected by the available sampling method. The research tool is an extractive questionnaire from research literature. The analysis of data in the quantitative part in the form of structural equation model showed that the relationship between agency and accounting structure with the quality of financial reporting is strongly significant and the agency has a higher rating in this relationship. In this regard, the theoretical frameworks based on ethics, decision-making and accountability are ranked first, second and third respectively. The accounting system with emphasis on adjusted structuration theory increases the quality of financial reporting by providing a comprehensive theoretical framework based on the usefulness and ethics of the accounting system as well as the usefulness of information for decision-making.

Keywords: Financial Reporting, Theoretical Framework, Adjusted Structuration Theory.

* Corresponding Author: iman.accounting@pnu.ac.ir

How to Cite: Zare., I. (2023). The Quality of Financial Reporting with a Theoretical Approach and Based on a Comprehensive Conceptual Framework: From the Perspective of Adjusted Structuration Theory, *Empirical Studies in Financial Accounting*, 19(76), 189-219.

کیفیت گزارشگری مالی با رویکرد تئوریک و مبتنی بر چارچوب مفهومی جامع: از منظر تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده

ایمان زارع * استادیار گروه حسابداری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

بهبود کیفیت گزارشگری مالی ابزاری برای کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و یکی از عوامل مؤثر برای دستیابی به بازار کارای سرمایه و تخصیص بهینه سرمایه است. پژوهش حاضر با توجه به اهمیت تئوری‌های جامعه‌شناسی در نظام حسابداری درصدد تبیین کیفیت گزارشگری مالی از منظر تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده است. تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده با رویکردی اخلاقی و با در نظر گرفتن رابطه دوگانه بین عاملیت و ساختار به تبیین نظام‌های اجتماعی از جمله حسابداری می‌پردازد. پژوهش حاضر از لحاظ شیوه اجرا کمی می‌باشد. در بخش کمی از روش همبستگی مبتنی بر تحلیل عامل تأییدی و مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد. جامعه آماری پژوهش شامل اعضای هیئت علمی دانشگاه و مدیران مالی شرکت‌های عضو بورس اوراق بهادار است که با روش نمونه‌گیری در دسترس ۱۵۴ نفر انتخاب شدند. ابزار تحقیق پرسشنامه استخراجی از ادبیات تحقیق است. تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش کمی در قالب مدل معادلات ساختاری نشان داد که رابطه عاملیت و ساختار حسابداری با کیفیت گزارشگری مالی به صورت قوی معنادار بوده و عاملیت در این رابطه دارای رتبه بالاتری است، این ارتباط به واسطه تأثیر چارچوب‌های نظری مبتنی بر اخلاق با رتبه اول، تصمیم‌گیری با رتبه دوم و پاسخگویی با رتبه سوم، از مسیر عاملیت و ساختار بر کیفیت گزارشگری مالی خواهد بود. نتایج پژوهش نشان می‌دهد نظام حسابداری با تأکید بر تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده، کیفیت گزارشگری مالی را با ارائه چارچوب نظری جامع مبتنی بر سودمند و اخلاقی بودن سیستم حسابداری و همچنین مفید بودن اطلاعات برای تصمیم‌گیری، افزایش می‌دهد.

کلیدواژه‌ها: گزارشگری مالی، چارچوب نظری، تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده.

مقدمه

کیفیت گزارشگری مالی شرط بسیار مهمی برای عملکرد مؤثر سیستم حسابداری و کاربرد آن در تحقق گزارش تمام ارقام اساسی اطلاعات مالی به صورت شفاف، صادقانه و به روشی آسان و قابل درک برای همه است (Makau Ngala and Musau, 2022). چگونگی و کیفیت گزارشگری صورت‌های مالی، نقش خاصی در سودمندی صورت‌های مالی دارد که تغییرات اساسی را در تصمیم‌گیری ذینفعان ایجاد می‌کند و تأثیرات قوی بر تصمیمات سرمایه‌گذاران دارد (Mert, 2023). امکان دسترسی به اطلاعات مفید و سودمند جهت اتخاذ تصمیمات بهینه به واسطه استفاده از سیستم گزارشگری مالی یکی از مهم‌ترین حقوق سرمایه‌گذاران محسوب می‌شود. نیاز سرمایه‌گذاران و استفاده‌کنندگان از گزارشگری مالی، ریشه در وجود تضاد منافع نمایندگی بین سرمایه‌گذاران و مدیران و عدم تقارن اطلاعاتی حاصل از آن دارد (اعتمادی و خلیل پور، ۱۳۹۱). استفاده‌کنندگان از گزارش‌های مالی شرکت‌ها، برای تصمیم‌گیری در زمینه‌ی خرید، فروش، ارزیابی عملکرد مدیران و دیگر تصمیم‌های اقتصادی مهم، به اطلاعات مالی با کیفیت نیاز دارند. به عبارتی، سرمایه‌گذاران جهت تصمیم‌گیری در مورد سرمایه‌گذاری باید به اطلاعات کافی، مربوط و قابل‌اتکا دسترسی داشته باشند. گزارشگری مالی مهم‌ترین ابزاری است که شرکت‌ها برای ارتباط با سهامداران بکار می‌برند. نقش اصلی گزارشگری مالی، انتقال اثربخش اطلاعات به افراد برون‌سازمانی به روشی معتبر و به‌موقع است (افلاطونی و همکاران، ۱۴۰۰)؛ بنابراین ذینفعان در یک سازمان از مزایای مختلفی که منتج از کیفیت گزارشگری مالی است، بهره‌مند می‌شوند (Makau Ngala and Musau, 2022).

مطالب یادشده می‌تواند بیان‌گر اهمیت موضوع کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌ها و تأثیر غیرقابل‌انکار آن بر روی تصمیم‌گیری‌های اقتصادی افراد باشد. در سیستم حسابداری جهت تهیه و ارائه گزارشگری مالی باکیفیت، چارچوب‌های نظری نقشی اساسی دارند. هدف چارچوب‌های نظری بهبود و توسعه کیفیت گزارشگری مالی متناسب با نیاز استفاده‌کنندگان و مخاطبین سیستم حسابداری است (اعتمادی و خلیل پور، ۱۳۹۱).

ایجیری^۱ در چارچوب نظری مبتنی بر مسئولیت پاسخگویی، هدف حسابداری را ایجاد یک سیستم مناسب جریان اطلاعات بین حسابداده یا پاسخگو و پاسخ‌خواه یا صاحبان حق، عنوان می‌کند (باباجانی، ۱۳۸۹). نظام حسابداری و گزارشگری مالی با نقش مهمی که در سازمان‌ها بر عهده دارند، باید وظیفه پاسخگویی خود را به نحو صحیحی انجام دهند (جامعی و همکاران، ۱۳۹۵). ولیکن حسابداری و گزارشگری مالی فعلی در ایفا و ارزیابی مسئولیت پاسخگویی از منظر پاسخگویان و پاسخ خواهان دارای ضعف و کاستی بوده که ضعف ناشی از ایفا و ارزیابی مسئولیت پاسخگویی مالی و عملیاتی منتج از تدوین نشدن چارچوب نظری و اصول و استانداردهای لازم و نبود نظام حسابداری و گزارشگری مالی می‌باشد (باباجانی و دهقان، ۱۳۸۴).

گروهی دیگر با تکیه بر چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم‌گیری، هدف کیفیت گزارشگری مالی را سودمندی در تصمیم‌گیری عنوان می‌کنند (قادری، تاری وردی و لشگری، ۱۴۰۰). در صورتی که گزارشگری مالی مرسوم دربرگیرنده همه آن چیزی نیست که بتوان بر اساس آن ارزیابی درستی از وظیفه مباشرت مدیران، رعایت آموزه‌های اخلاقی، دینی و ایفای مسئولیت‌های اجتماعی واحد تجاری را به عمل آورد؛ بنابراین برای ارزیابی بهتر ریسک سرمایه‌گذاری، ارزیابی وظیفه مباشرت مدیران و میزان رعایت اصول شریعت در بستر اقتصاد اسلامی توسط واحدهای تجاری، (حسینی الاصل و جهانشاد، ۱۳۹۸) و باتوجه به تأثیرگذاری و نفوذ سایر عوامل سازمان‌یافته در خروجی‌های هر نظام حسابداری و گزارشگری مالی (Englund, Gerdin & Burns, 2017). ضرورت بررسی‌های لازم جهت یافتن مؤلفه‌های مؤثر بر کیفیت گزارشگری مالی در چارچوبی فراتر از اصول و رویه‌های حسابداری در تحقیقات حسابداری علاوه بر موارد مطرح‌شده در تحقیقات پیشین، با رویکردهای اخلاقی و اجتماعی ضروری مشهود و ملموس است. علیرغم اینکه رویکرد تحقیقات پیشین ساختارگرایانه بوده، پژوهش حاضر با رویکردی متفاوت و تئوریک مبتنی عاملیت و ساختار و بر اساس چارچوب مفهومی جامع در جهت

اهداف و رسالت نظام حسابداری، به تقویت کیفیت گزارشگری مالی در ابعاد اخلاقی و اجتماعی می‌پردازد.

تئوری ساخت‌یابی^۱ گیدنز^۲ به‌عنوان رویکرد تئوریک پژوهش حاضر در توسعه مبانی نظری حسابداری تأثیر به‌سزایی داشته است. هسته تئوری ساخت‌یابی عبارت است از «دوگانگی عاملیت و ساختار»: یعنی عاملیت و ساختار اجتماعی در تولید و بازتولید نظام‌های اجتماعی باهم تعامل دارند. نظام حسابداری متأثر از ساختار و عاملیت می‌باشد که حسابداری را تولید و بازتولید می‌کنند تا به بهترین رویکردها در راستای دستیابی به اهداف سازمان و ذینفعان دست یابد. حسابداری به‌عنوان زبان پاسخگویی از رابطه دیالکتیکی (دوگانه) ساختار و عاملیت حاصل می‌شود (زارع و غلامی جمکرانی، ۱۳۹۸).

زارع (۱۴۰۰) ضمن بررسی محدودیت‌ها و انتقادات وارد بر تئوری ساخت‌یابی با رویکرد اخلاقی، اجتماعی به رفع انتقادات وارد پرداخت و تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده را ارائه نمود. در تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده؛ علاوه بر اینکه بعد اخلاقی و اراده قوی برای عاملیت با استفاده از رویکرد اسلامی مطرح شد، برای ساختار حسابداری نیز نقش عاملیت به‌واسطه نظریه شبکه کنشگر قائل گردید؛ بنابراین در تولید و بازتولید نظام حسابداری به‌واسطه تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده بعد اخلاقی عاملیت و در نتیجه بعد اخلاقی ساختار حسابداری و قدرت تأثیرگذاری ساختار تحت عنوان عامل تأثیرگذار نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد که پویایی زبان پاسخگویی به‌عنوان یکی از ارکان گزارشگری مالی در نظام حسابداری را به دنبال داشت؛ بنابراین نوآوری پژوهش حاضر علاوه بر توسعه مبانی نظری در تحقیقات حسابداری، در این است که از تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده که تحولی جدید در حوزه تحقیقات حسابداری با رویکرد اجتماعی، اخلاقی است برای توسعه و بهبود کیفیت گزارشگری مالی استفاده می‌کند.

بنابراین با توجه به خلأ تحقیقاتی موجود و اهمیت و ضرورت کیفیت گزارشگری مالی، پژوهش حاضر با عنایت به جامعیت تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده در تحقیقات

1. Structuration Theory
2. Giddens

حسابداری، کیفیت گزارشگری مالی را با تأکید بر عاملیت و ساختار حسابداری مطابق چارچوب مفهومی مدنظر تبیین می‌نماید و نقش پررنگ عاملیت در این مهم را مورد بررسی قرار می‌دهد.

ساختار مقاله در ادامه به این شکل است: نخست مبانی نظری و پیشینه پژوهش بررسی خواهد شد. سپس روش اجرای پژوهش تشریح می‌شود. در ادامه نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش ارائه می‌شود. در بخش پایانی پژوهش نیز نتایج به دست آمده از یافته‌های پژوهش مرور، نوآوری پژوهش ذکر و پیشنهادها پژوهش عنوان خواهد شد.

مبانی نظری

کیفیت گزارشگری مالی

طبق نظریه‌ی علامت‌دهی شرکت‌ها برای دستیابی به منابع محدود سرمایه باهم در رقابت هستند. اگر شرکت طی فرآیند گزارشگری، گزارش‌های قابل اتکا و به‌موقع ارائه دهد، قادر به جلب اعتماد سرمایه‌گذاران خواهد شد؛ که نتیجه آن کسب موفقیت در جذب سرمایه و رقابت است (احمدپور، حاجی‌ها و چناری بوکت، ۱۳۹۶).

گزارش‌های مالی، محصول نهایی فرایند گزارشگری مالی است. فرایند گزارشگری مالی شامل ایجاد، انتشار، اطمینان بخشی و استفاده از اطلاعات مالی توسط استفاده‌کنندگان از این گزارش‌هاست و حوزه آن از اجرای استانداردهای گزارشگری مالی برای تهیه گزارش‌های مالی شروع می‌شود و تا اطمینان بخشی، انتشار و استفاده از آن‌ها گسترش می‌یابد. استفاده‌کنندگان برای قضاوت و تصمیم‌گیری در بازار سرمایه و ارزیابی مفاد قراردادی و مباشرتی مدیریت، نیاز به اطلاعات سودمند دارند. سودمندی اطلاعات اشاره بر مفهوم «کیفیت اطلاعات» دارد، کیفیت گزارشگری مالی نیز یک مورد خاص از کیفیت اطلاعات است. کیفیت گزارشگری مالی به این معناست که تا چه اندازه گزارش‌های مالی، اقتصاد زربنایی شرکت را به‌طور منصفانه نشان می‌دهند (دباغچیان، ۱۳۹۷).

کیفیت گزارشگری مالی از یکسو، به ویژگی‌های عملیاتی و معاملاتی شرکت و از

سوی دیگر، به نحوه ارائه و انعکاس این ویژگی‌ها در گزارش‌های مالی بستگی دارد (عرب‌صالحی و میرزایی، ۱۳۹۵). کیفیت گزارش مالی توسعه دادن شفافیت و انتشار گزارش سالانه با کیفیت از طریق افشای جامع و کامل است (نوری فرد و چناری بوکت، ۱۳۹۵)؛ بنابراین هر چه نحوه افشای اطلاعات در شرکت‌ها از کیفیت بالاتری برخوردار باشد، کیفیت گزارشگری مالی بالاتر خواهد بود و در نتیجه آن سرمایه‌گذاران و سایر کاربران صورت‌های مالی تصمیمات مؤثرتر و منطقی‌تری خواهند گرفت. از سوی دیگر جهت اهداف حسابداری و گزارشگری مالی، اطلاعات باید به صورت مطلوب و قابل دسترس برای همگان افشا شوند (پورحیدری و فروغی، ۱۳۹۸).

بورس اوراق بهادار تهران که وظیفه نظارت بر گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده را به عهده دارد، معیارهای متعددی که بر کیفیت افشای اطلاعات تأثیر دارند را به صورت سالانه تعیین کرده و نحوه گزارشگری و افشای اطلاعات توسط شرکت‌ها را بررسی می‌نماید و بر اساس این معیارها که تأکید بر جنبه ساختاری نظام حسابداری دارد، شرکت‌های مزبور را امتیازدهی و رتبه‌بندی می‌نماید (زارع و همکاران، ۱۴۰۱). ولیکن ارزیابی کیفیت گزارشگری مالی نیازمند طیف گسترده‌ای از اندازه‌گیری‌ها با استفاده از الگوها، شاخص‌ها، ویژگی‌های کیفی و سایر عناصر گزارش‌های مالی است (Francis, Olsson and Schipper, 2006).

هدف کیفیت گزارشگری مالی به پشتوانه چارچوب نظری حاکم بر حسابداری می‌تواند متفاوت باشد. این هدف در چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم‌گیری، سودمندی در تصمیم‌گیری عنوان شده است (قادری، تاری‌وردی و لشگری، ۱۴۰۰). در چارچوب نظری مبتنی بر پاسخگویی، سودمندی سیستم حسابداری عنوان شده، در صورتی که گزارشگری مالی مرسوم نتوانسته است کیفیت و رضایت مطلوب را برای استفاده‌کنندگان از این گزارش‌ها فراهم کند (حسینی الاصل و جهان‌شاد، ۱۳۹۸).

بنابر آنچه بیان شد، جهت یکپارچگی عمل در تحقق هدف کیفیت گزارشگری مالی در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی و اهداف گزارشگری سیستم حسابداری، از تئوری

ساخت‌یابی تعدیل‌شده زارع (۱۴۰۰) در پژوهش حاضر استفاده می‌شود. از طرفی با در نظر گرفتن چارچوب‌های مفهومی در تحقق هدف یادشده، چارچوبی جامع به پشتوانه چارچوب‌های حاکم و تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده ارائه خواهد شد؛ بنابراین پژوهش حاضر با رویکردی متمایز از پژوهش‌های پیشین در حوزه عوامل مؤثر بر کیفیت گزارشگری مالی، درصدد یافتن مؤلفه‌های تأثیرگذار در نظام حسابداری بر مبنای تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده مبتنی بر چارچوب مفهومی جامع است؛ که در ادامه تشریح می‌گردد.

چارچوب‌های نظری حاکم بر گزارشگری مالی

چارچوب مفهومی یک بیانیه رسمی در مورد مقصود و اهداف حسابداری و گزارشگری مالی است که جهت تسهیل در تهیه اطلاعات مالی و سایر اطلاعات مربوط بدون سویه باهدف تأمین منافع عمومی از طریق ارائه ساختار و شیوه‌هایی برای حسابداری و گزارشگری مالی ارائه می‌گردد (خواجوی، سرمدی نیا و پورگودرزی، ۱۳۹۹). مؤلفه‌های این بیانیه در ادبیات حسابداری شامل اهداف، استفاده‌کنندگان، ویژگی‌های کیفی اطلاعات، شناخت، نظام اندازه‌گیری، افشاء و نحوه ارائه اطلاعات می‌باشد (پاکدل و ارمغان، ۱۳۹۹). دو رویکرد غالب سودمندی در تصمیم‌گیری و رویکرد پاسخگویی در تدوین چارچوب نظری گزارشگری مالی، مطرح می‌باشند (غلامی جمکرانی، ۱۳۹۳).

در چارچوب مبتنی بر سودمندی در تصمیم‌گیری، هدف اصلی گزارشگری مالی، فراهم ساختن اطلاعات مفید برای تصمیم‌گیری اقتصادی است. اطلاعات قابل‌اتکا و مربوط، مشروط بر اینکه مقرون‌به‌صرفه باشد مطلوب است. تمرکز این رویکرد بر استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی با تأکید بر سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان، تصمیمات و نیازمندی‌های اطلاعاتی و توان آنان برای تحلیل و به‌کارگیری اطلاعات است. در چارچوب نظری مالی مرسوم که عمدتاً مبتنی بر سودمندی در تصمیم‌گیری می‌باشد، نظام اندازه‌گیری صرفاً پولی و اولویت مبنای ارزش‌گذاری بهای تمام‌شده می‌باشد. افشاء در این رویکرد به گزارش وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی منتهی می‌شود. این

چارچوب بر رفتار تصمیم گیران در انتخاب‌های مختلف حسابداری چه به صورت شخصی و چه به صورت گروهی اصرار دارد. تصمیم گیرنده فردی، از مطالعه بر اصلاح رفتار با استفاده از فنون روانشناسی و غیره بهره می‌برد. تصمیم گیرنده گروهی از تحقیقات بازار اوراق بهادار با استفاده از قیمت سهام و تصمیمات خرید و فروش موجودی، بهره‌مند می‌شود (غلامی جمکرانی، ۱۳۹۳)، (پاکدل و ارمغان، ۱۳۹۹).

از نظر ایجیری در چارچوب مفهومی مبتنی بر تصمیم‌گیری حقوق یکی از طرفین یعنی تهیه و ارائه‌کنندگان اطلاعات حسابداری نادیده گرفته می‌شود. از این رو، او با هدف حفظ حقوق دو طرف، تهیه‌کننده و استفاده‌کننده اطلاعات، چارچوب مفهومی مبتنی بر پاسخگویی را ارائه نمود که بر نظامی منصفانه از جریان اطلاعات بین پاسخگو و پاسخ‌خواه تأکید دارد (خواجوی، سرمدی نیا و پورگودرزی، ۱۳۹۹). استدلال ایجیری این است که سیستم حسابداری زمانی کارا و مفید خواهد بود که یک اعتماد دو سویه بین پاسخگو و پاسخ‌خواه حاصل کند، حتی اگر هیچ‌یک طرفین گزارش‌های مالی را مطالعه نکنند (باباجانی و پوریان‌سب، ۱۳۸۲).

یکی از ویژگی‌های با اهمیت و برجسته چارچوب نظری مبتنی بر مسئولیت پاسخگویی مورد نظر ایجیری، جایگزینی سودمندی سیستم حسابداری به جای سودمندی اطلاعات و حذف سوگیری منحصر به فرد از حسابداری به سمت ذی‌نفعان و در نظر گرفتن منافع هر دو طرف تهیه‌کنندگان و ذی‌نفعان است. او برای دفاع از سودمندی سیستم حسابداری و دو سویه بودن آن چنین استدلال می‌کند که در رابطه دو سویه بین پاسخگو و پاسخ‌خواه، سیستم حسابداری باید حافظ منافع هر دو طرف باشد؛ بنابراین در چنین رابطه‌ای، مفید بودن سیستم حسابداری نسبت به سودمندی اطلاعات اولویت پیدا می‌کند (Ijiri, 1983).

تأکید چارچوب مفهومی مبتنی بر تصمیم‌گیری عمدتاً در بخش خصوصی (بازرگانی) و چارچوب مفهومی مبتنی بر پاسخگویی در بخش عمومی، بدون تمرکز بر اخلاق است؛ و در اهداف هیچ‌یک از این چارچوب‌های فعلی بر اخلاق و ارزش‌های

اخلاقی تأکید نشده است (خواجوی، سرمدی نیا و پورگودرزی، ۱۳۹۹). برای بهبود گزارشگری مالی و در نتیجه ارتقاء جایگاه رشته حسابداری در جامعه توجه به اخلاق از ضروریات مسلم خواهد بود. ماهیت و کارکرد ارزش‌های اخلاقی با ماهیت و کارکرد چارچوب مفهومی برای حسابداری و گزارشگری مالی سازگاری کامل دارد. از این رو، بنا کردن یک چارچوب مفهومی مبتنی بر اصول اخلاقی در حسابداری ضروری خواهد بود. چارچوب مفهومی مبتنی بر اخلاق برای حسابداری و گزارشگری بر شفاف‌سازی تأکید دارد و بر مبنای اصول (قواعد یا ویژگی‌های) و مفاهیمی از جمله عدالت، حقیقت، انصاف، صداقت، امانت‌داری و مباشرت، صورت‌بندی شده است. این ویژگی‌های به‌وسیله فیلسوفان و دانشمندان اثرگذار، از جمله سقراط، افلاطون و ارسطو، کانت، ویلیام ویول، کریسپ، شافر لاند، کریفت، موردپذیرش و تأکید بوده است (خواجوی، سرمدی نیا و پورگودرزی، ۱۳۹۹).

پیشینه پژوهش

زارع و ترک‌زاده (۱۴۰۱) پیرو انتقادات وارد بر تئوری ساخت‌یابی گیدنز توسط روبرتز^۱ (۲۰۱۴) که همچنان بی‌پاسخ‌مانده بود و با توجه به اهمیت این تئوری در پژوهش‌های حسابداری، در پژوهش خود علاوه بر معرفی تئوری ساخت‌یابی گیدنز با بررسی انتقادات و محدودیت‌های آن، به تکامل تئوری مذکور جهت درک حسابداری در مضمون سازمانی آن پرداختند. در نهایت تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده با رویکرد اجتماعی، اخلاقی به‌عنوان یک تئوری راهبردی در تحقیقات حسابداری ارائه شد.

زارع و همکاران (۱۴۰۱) در بررسی کیفیت پاسخگویی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین رسالت‌های گزارشگری مالی از منظر رویکردهای اسلامی و اجتماعی با تأکید بر تئوری ساخت‌یابی به این نتیجه رسیدند که با تمرکز بر ارزش‌های اخلاقی عاملیت در تئوری ساخت‌یابی و با در نظر گرفتن رابطه دوسویه آن با ساختار حسابداری طبق تئوری مذکور،

1. Roberts

کیفیت گزارشگری مالی در بعد پاسخگویی سیستم حسابداری در راستای نیاز ذینفعان در سطوح اجتماعی و سازمانی شکوفا می‌گردد.

خواجوی، سرمدی نیا و پور گودرزی (۱۳۹۹) در پژوهش خود با ارائه چارچوب مفهومی مبتنی بر اخلاق در رشته حسابداری بینشی را فراهم نمودند که ارزش‌های اخلاقی باهدف شفاف‌سازی به‌عنوان اصلی‌ترین هدف سیستم حسابداری، مبنای تهیه گزارشگری مالی باکیفیت قرار گرفت.

زارع و غلامی جمکرانی (۱۳۹۸) ضمن بررسی تئوری ساخت‌یابی گیدنز در حسابداری، تئوری ساخت‌یابی را برای تفسیر نحوه تعامل بین ذینفعان بر مبنای عوامل مؤثر بر کیفیت پاسخگویی سازمانی، در برابر تصویر تأثیر نسبی و ارزش‌های آن‌ها و تعیین مدل پاسخگویی سازمانی معرفی می‌نمایند.

(Mert, 2023) با بررسی چارچوب نظری‌ها و روش‌های گزارشگری صورت‌های مالی بر سودمندی صورت‌های مالی و تصمیمات سرمایه‌گذاران به این نتیجه رسید که چارچوب نظری‌ها و درنهایت روش‌های گزارشگری صورت‌های مالی به اشکال مختلف، منجر به تصمیمات متفاوتی از سوی سرمایه‌گذاران می‌شود؛ بنابراین، برای ارائه یک تصمیم قابل‌اعتماد برای سرمایه‌گذاران، ارائه چارچوب نظری یکپارچه در جهت تهیه صورت‌های مالی باکیفیت و سودمند حیاتی است.

(Tabares et al, 2021) با بررسی جایگاه تئوری ساخت‌یابی در توسعه پایدار شرکت‌ها، لزوم تکامل تئوری ساخت‌یابی را گوشزد می‌کنند که ضرورت بررسی انتقادات و محدودیت‌های تئوری ساخت‌یابی و رویکرد اصلاحی بر آن‌ها می‌تواند راهگشای این امر باشد.

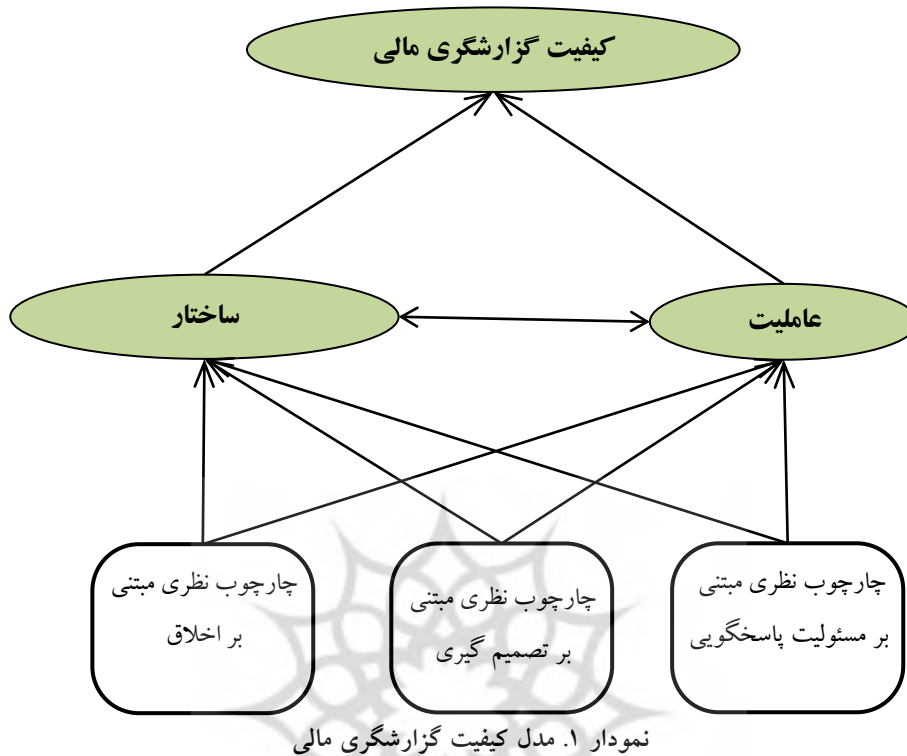
(Alvarez, Adhikari and Mejia, 2021) به بررسی این موضوع پرداختند که چگونه از شیوه‌های حسابداری برای شکل دادن به کارایی سازمانی می‌توان استفاده کرد. نتایج پژوهش مبتنی بر تئوری ساخت‌یابی تأثیر متقابل بین ساختار و عاملیت در نظام حسابداری را در فرآیند شکل‌دهی کارآیی نشان می‌دهند؛ بنابراین جایگاه این تئوری در

نظام حسابداری را به واسطه تأثیر آن در کارایی سازمانی را به تصویر می کشد. (Englund, Gerdin And Burns, 2017) با بررسی تأثیر متقابل استراتژی و حسابداری در روال روزمره سازمان به این نتیجه رسیدند که استراتژی سازمان، حسابداری را نباید دو اقدام جداگانه در نظر گرفت بلکه به عنوان دو جنبه از یک عمل هستند که در طول زمان تشکیل شده و در یک حالت بازگشتی و متقابل یکدیگر را تقویت می نمایند. (conard, 2014) بر لزوم تلاش برای تکمیل تئوری ساخت یابی با آگاهی از چارچوب های نظری دیگر به منظور تجزیه و تحلیل و درک اینکه چگونه حسابداری در تغییر سازمانی دخیل است، تأکید دارد.

(Englund and Gerdin, 2013) با بررسی ۶۵ مقاله منتشر شده در این زمینه نشان می دهند که تئوری ساخت یابی با توجه به قائل بودن دوگانگی بین ساختار و عاملیت می تواند پتانسیل تغییر و تحولات اجتماعی و نوآورانه ای در زمینه های مختلف تحقیقات حسابداری از جمله گزارشگری مالی را به دنبال داشته باشد.

مدل نظری پژوهش

از نتایج بررسی متون و ادبیات پژوهش، مدل پژوهش طبق نمودار شماره (۱) استخراج شده است. بر اساس مدل حاکم مفهوم کیفیت گزارشگری مالی توسط مؤلفه های عاملیت و ساختار به واسطه چارچوب های نظری مبتنی بر مسئولیت پاسخگویی، مبتنی بر تصمیم گیری و مبتنی بر اخلاق قابل تبیین است.

روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش ابتدا با بررسی ادبیات موضوع، مفاهیم اولیه و کلی پیرامون کیفیت گزارشگری مالی با رویکردی جدید مبتنی بر تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده استخراج و سپس با بهره‌گیری از روش کمی سؤالات تحقیق در چارچوب مدل ارائه‌شده، مورد بررسی قرار گرفت.

شیوه مورد استفاده برای بررسی اعتبار و روایی مدل طراحی‌شده روش کمی می‌باشد، در شیوه کمی، از روش پیمایشی استفاده می‌کند. پیمایش روشی برای به دست آوردن اطلاعاتی درباره دیدگاه‌ها، باورها، نظرات، رفتارها یا مشخصات گروهی از اعضای یک جامعه آماری از راه انجام تحقیق است. تجزیه و تحلیل با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی و تحلیل معادلات ساختاری (تحلیل مسیر) توسط نرم‌افزار Smart PLS استفاده شده است.

سؤالات پژوهش

سؤالات پژوهش طبق مدل تحقیق به شرح زیر ارائه می گردند:

سؤال ۱: آیا عاملیت بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر معناداری دارد؟

سؤال ۲: آیا ساختار بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر معناداری دارد؟

سؤال ۳: آیا عاملیت بر ساختار تأثیر معناداری دارد؟

سؤال ۴: آیا ساختار بر عاملیت تأثیر معناداری دارد.

سؤال ۵: آیا چارچوب نظری مبتنی بر مسئولیت پاسخگویی بر کیفیت گزارشگری

مالی از مسیر عاملیت تأثیر معناداری دارد؟

سؤال ۶: آیا چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم گیری بر کیفیت گزارشگری مالی از

مسیر عاملیت تأثیر معناداری دارد؟

سؤال ۷: آیا چارچوب نظری مبتنی بر اخلاق بر کیفیت گزارشگری مالی از مسیر

عاملیت تأثیر معناداری دارد؟

سؤال ۸: آیا چارچوب نظری مبتنی بر مسئولیت پاسخگویی بر کیفیت گزارشگری

مالی از مسیر ساختار تأثیر معناداری دارد؟

سؤال ۹: آیا چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم گیری بر کیفیت گزارشگری مالی از

مسیر ساختار تأثیر معناداری دارد؟

سؤال ۱۰: آیا چارچوب نظری مبتنی بر اخلاق بر کیفیت گزارشگری مالی از مسیر

ساختار تأثیر معناداری دارد؟

جامعه و نمونه پژوهش

جامعه آماری در ارتباط با پرسشنامه را اعضای هیئت علمی دانشگاه با رتبه حداقل استادیار

به عنوان جامعه آکادمیک و مدیران مالی شرکت های عضو بورس اوراق بهادار با حداقل

۱۰ سال سابقه کار به عنوان جامعه حرفه ای شکل داده است. در روش شناسی مدل یابی

معادلات ساختاری تعیین حجم نمونه می تواند بین ۵ تا ۱۵ مشاهده به ازای هر متغیر

اندازه گیری شده تعیین شود؛ که در آن Q تعداد متغیرهای مشاهده شده یا تعداد گویه ها

کیفیت گزارشگری مالی با رویکرد تئوریک و مبتنی بر چارچوب مفهومی جامع...؛ زارع | ۲۰۳

(سؤالات) پرسشنامه و n حجم نمونه است (رضازاده و داوری، ۱۳۹۳).

$$5Q < n < 15Q$$

در این پژوهش پرسشنامه دارای ۱۶ گویه می‌باشد، بنابراین حجم نمونه بین ۸۰ تا ۲۴۰ می‌باشد که با توجه به محدود بودن جامعه آماری، با روش نمونه‌گیری در دسترس و بر اساس تخصص پاسخ‌دهندگان در زمینه کیفیت گزارشگری مالی و تئوری‌های جامعه‌شناسی، تعداد ۱۷۵ نفر انتخاب و برای آن‌ها پرسشنامه ارسال شد؛ که نهایتاً ۱۵۴ پرسشنامه کامل دریافت و برای تحلیل مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش

۵-۱-۱- آمار توصیفی

۵-۱-۱-۵ ویژگی‌های جمعیت‌شناختی

پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه‌های مورد نظر ۷۲ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه با حداقل رتبه استادیاری شامل ۲۲ نفر زن و ۵۰ نفر مرد، ۸۲ نفر از مدیران مالی شامل ۱۱ نفر زن و ۷۱ نفر مرد با حداقل ۱۰ سال سابقه کار بوده‌اند. سایر اطلاعات جمعیت‌شناختی پاسخ‌دهندگان در جدول (۱) ارائه شده است.

جدول ۱. آمار توصیفی جمعیت‌شناختی

جامعه حسابداران رسمی		اعضای هیئت علمی دانشگاه		ویژگی‌های جمعیت‌شناختی	
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
٪۱۳	۱۱	٪۳۱	۲۲	زن	جنسیت
٪۸۷	۷۱	٪۶۹	۵۰	مرد	
۱۷/۵۷		۱۴/۱۱		میانگین سابقه کاری	
۶/۸۸		۸/۱۴		انحراف معیار سابقه کاری	

۵-۱-۲- توصیف کمی متغیرهای تحقیق

در این پژوهش از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای آزمون نرمال بودن داده‌ها استفاده

شده است. فرض صفر در این آزمون مبتنی بر این است که توزیع داده‌ها نرمال است. در نتایج حاصل تمامی موارد، مقدار معناداری بزرگ‌تر از سطح خطا (۰/۰۵) به دست آمده است؛ بنابراین فرض صفر رد نمی‌شود و نشان از توزیع نرمال داده‌ها دارد؛ بنابراین آمار توصیفی مقوله‌های شناسایی شده، نشان می‌دهد که سطح تمامی این عوامل بالاست و در سطح قابل قبولی قرار دارند. نتایج در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول ۲. آمار توصیفی متغیرها و نرمال بودن داده‌ها

نتیجه آزمون	سطح معناداری	آماره کلموگروف اسمیرنوف	انحراف معیار	میانگین	تعداد	متغیرها
نرمال	۰,۲۵۸	۲,۴۴	۳,۷۶۷	۳,۵۸۷	۱۵۴	کیفیت گزارشگری مالی
نرمال	۰,۲۱۳	۲,۹۹	۳,۶۴۳	۳,۸۶۰	۱۵۴	عاملیت
نرمال	۰,۱۸۲	۲,۳۳	۳,۵۴۳	۳,۵۶۴	۱۵۴	ساختار
نرمال	۰,۲۸۶	۲,۶۳	۳,۴۴۳	۳,۴۱۷	۱۵۴	چارچوب نظری مبتنی بر پاسخگویی
نرمال	۰,۳۶۴	۳,۸۷	۳,۵۶۳	۳,۳۴۱	۱۵۴	چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم‌گیری
نرمال	۰,۴۰۳	۴,۷۶	۴,۱۲۰	۳,۶۵۴	۱۵۴	چارچوب نظری مبتنی بر اخلاق

۲-۵- آمار استنباطی

۲-۵-۱ تکنیک حداقل مربعات جزئی

در پژوهش حاضر از روش‌های مدل‌سازی معادلات ساختاری یعنی روش کمترین مجذورات جزئی (PLS) برای آزمون الگوی اندازه‌گیری استفاده شد. نرم‌افزار PLS وابستگی کمتر به حجم نمونه، بی‌نیازی به نرمال بودن داده‌ها و تمرکز بر پیشینه‌سازی واریانس دارد. روابط مدل با به‌کارگیری از تکنیک حداقل مربعات جزئی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. همچنین در نهایت مدل کلی تحقیق نیز با به‌کارگیری از همین تکنیک مورد آزمون واقع شده است.

۵-۲-۱- تحلیل عاملی تأییدی

با استفاده از نرم افزار Smart PLS به بررسی اعتبار پرسشنامه با استفاده از شاخص‌های آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراج شده پرداخته شد. برای سنجش پایایی علاوه بر آلفای کرونباخ از روش پایایی ترکیبی نیز استفاده شد. در این روش پایایی سازه‌ها را نه به صورت مطلق بلکه با توجه به همبستگی سازه‌هایشان با یکدیگر محاسبه می‌کند. در صورتی که مقدار پایایی ترکیبی بیشتر از ۰/۷ شود، نشان از پایداری درونی مناسب برای مدل‌های اندازه‌گیری دارد (داوری و رضازاده: ۱۳۹۳: ۸۰). از شاخص میانگین واریانس استخراج شده (AVE) جهت بررسی روایی همگرا استفاده شد. این شاخص، مقدار واریانس را که یک متغیر پنهان از نشانگرهایش به دست می‌آورد را اندازه می‌گیرد. مقدار این شاخص بین ۰ تا ۱ است و مقادیر بالاتر این شاخص نشان از روایی همگرای سازه مورد نظر دارد. با توجه به نتایج جدول (۳) چون آلفای کرونباخ تمامی متغیرها بزرگ‌تر از ۰/۷ است و همچنین مقدار پایایی ترکیبی (CR) نیز بزرگ‌تر از ۰/۷ است؛ بنابراین پایایی ابزار پژوهش تأیید می‌شود. مقدار میانگین واریانس استخراج شده (AVE) همواره بزرگ‌تر از ۰/۵ است بنابراین روایی همگرا نیز تأیید می‌شود.

جدول ۳. شاخص‌های پایایی و روایی همگرا برای متغیرهای پژوهش

مقیاس	آلفای کرونباخ	AVE	CR
کیفیت گزارشگری مالی	۰/۸۶	۰/۶۷	۰/۸۵
عاملیت	۰/۹۱	۰/۷۲	۰/۹۲
ساختار	۰/۷۸	۰/۶۹	۰/۸۳
چارچوب نظری مبتنی بر پاسخگویی	۰/۷۹	۰/۶۶	۰/۸۱
چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم‌گیری	۰/۸۱	۰/۷۷	۰/۸۴
چارچوب نظری مبتنی بر اخلاق	۰/۸۹	۰/۸۸	۰/۹۰

۲-۲-۲-۵ همبستگی متغیرها و روایی واگرا به روش فورتل و لاکر

جهت بررسی اعتبار واگرا از روش فورتل و لاکر استفاده شد در این روش چنانچه جذر میانگین واریانس استخراج شده بیشتر از مقدار همبستگی سازه با سازه‌های دیگر باشد به این معناست که اعتبار واگرا تأیید شده است. در جدول (۴) قطر اصلی مربوط به جذر میانگین واریانس استخراج شده (AVE) است و سایر اعداد مربوط به همبستگی بین متغیرها است. همان‌طور که مشاهده می‌شود تمامی مقادیر جذر میانگین واریانس استخراج شده‌ی هر متغیر، بزرگ‌تر از همبستگی آن متغیر با متغیرهای اصلی دیگر است و نشان‌دهنده تأیید اعتبار واگرا است.

جدول ۴. همبستگی متغیرها و اعتبار واگرا

	کیفیت گزارشگری مالی	عملیت	ساختار	چارچوب نظری مبتنی بر پاسخگویی	چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم‌گیری	چارچوب نظری مبتنی بر اخلاق
کیفیت گزارشگری مالی	۰,۸۹۳					
عملیت	۰,۷۴۵	۰,۹۳۰				
ساختار	۰,۶۵۳	۰,۷۳۱	۰,۷۷۶			
چارچوب نظری مبتنی بر پاسخگویی	۰,۵۹۴	۰,۵۸۴	۰,۴۹۸	۰,۸۴۱		
چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم‌گیری	۰,۷۶۷	۰,۷۹۸	۰,۵۲۸	۰,۵۹۳	۰,۸۱۱	
چارچوب نظری مبتنی بر اخلاق	۰,۶۷۵	۰,۸۵۲	۰,۵۸۴	۰,۶۵۴	۰,۶۶۳	۰,۷۹۶

۲-۲-۳-۵ آزمون روابط مدل

جداول ۵ و ۶، نتایج برآورد شاخص KMO، آزمون بارتلت، ضرایب مسیر استاندارد شده،

آماره معناداری t ، سطوح معناداری متغیرها و شاخص‌های برازش مدل را ارائه داده‌اند. به‌منظور کسب اطمینان نسبت به اینکه ماتریس همبستگی که پایه تحلیل عاملی قرار گرفته است، در جامعه برابر صفر نیست از آزمون کرویت بارتلت استفاده شده است. در آزمون بارتلت رد، فرض صفر حاکی از آن است که ماتریس همبستگی دارای اطلاعات معنی‌داری است و حداقل شرایط لازم برای تحلیل عاملی وجود دارد. نتایج برآورد شاخص KMO و آزمون بارتلت در جدول (۵) آورده شده است. چنانچه مقدار شاخص KMO، به‌عنوان شاخص کفایت نمونه‌گیری کمتر از ۰٫۶۰ درصد باشد، نتایج تحلیل عاملی برای داده‌های موردنظر چندان مناسب نیست که برای پژوهش حاضر نتیجه حاصل نشان از کفایت نمونه‌گیری دارد و همچنین از آنجا که سطح معناداری آزمون بارتلت، کمتر از ۰٫۰۵ درصد است، تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار مدل عاملی مناسب است.

جدول ۵. آزمون کایرز- مایر- الین و بارتلت

۰/۸۱	شاخص کفایت نمونه‌گیری (KMO)	
۳۰۷۲/۷۴۵	خی دو	آزمون بارتلت
۱۵۱	درجه آزادی	
۰/۰۰۰	احتمال آماره	

در ادامه در جدول (۶)، با توجه به بارهای عاملی و آماره تی، می‌توان نتیجه گرفت که نشانگرها ساختار عاملی متناسبی را جهت اندازه‌گیری سازه‌های مورد مطالعه در مدل پژوهش فراهم می‌کنند.

ضرایب مسیر به بررسی رابطه بین مؤلفه‌های تحقیق با متغیر مکنون که به‌عنوان جایگزینی برای کیفیت گزارشگری مالی می‌باشد، می‌پردازند. مقدار سطح معنی‌داری همه متغیرها از ۰٫۰۵ کوچک‌تر می‌باشد و نیز آماره تی بزرگ‌تر از ۱٫۹۶ می‌باشد؛ بنابراین رابطه بین متغیرهای مدل‌سازی الگوی کیفیت گزارشگری مالی با محوریت تئوری ساختاریابی تعدیل‌شده تأیید می‌شود.

سه شاخص اصلی برازش مدل شامل: ضریب تعیین R^2 ، نیکویی برازش GOF و

اعتبار افزونگی Q2 است. R^2 ، معیاری است که برای متصل کردن بخش اندازه گیری و بخش ساختاری مدل سازی معادلات ساختاری به کار می رود. R^2 ، تنها برای سازه های درونزا (وابسته) مدل محاسبه می گردد و در مورد سازه های برونزا مقدار این معیار صفر است. هر چه مقدار R^2 ، مربوط به سازه های درونزا یک مدل بیشتر باشد نشان از برازش بهتر مدل دارد. شاخص نیکویی برازش (GOF) در مدل PLS راه حل عملی برای رفع مشکل بررسی برازش کلی مدل بوده و از آن می توان برای بررسی اعتبار یا کیفیت مدل PLS به صورت کلی استفاده کرد. این شاخص بین صفر تا یک قرار دارد و مقادیر نزدیک به یک نشانگر کیفیت مناسب مدل هستند (حیدری و همکاران، ۱۳۹۸). جهت ارزشیابی مدل ساختاری نیز از ضریب Q^2 استفاده می شود که به آن اعتبار افزونگی نیز می گویند. مقادیر بالای صفر (مقادیر مثبت) برای این ضریب نشان می دهند که مدل قدرت پیش بینی روابط را دارد و متغیرهای مستقل توانایی پیش بینی متغیر وابسته را دارند (سیدعباس زاده و همکاران، ۱۳۹۱: ۱۵۵).

جدول ۶. ضرایب مسیر، آماره t و شاخص های برازش مدل

نتیجه	GOF	Q^2	R^2	سطح معناداری	آماره t	بار عاملی	تأثیر	
تائید رابطه	۰/۸۴	۰/۶۳	۰/۷۴	۰,۰۰۰	۸/۷۶	۰/۷۶۳	عاملیت بر کیفیت گزارشگری مالی	
تائید رابطه				۰,۰۰۰	۷/۴۵	۰/۶۸۰	ساختار بر کیفیت گزارشگری مالی	
تائید رابطه				۰,۰۰۰	۶/۸۴	۰/۶۹۵	تأثیر عاملیت بر ساختار	
تائید رابطه				۰,۰۰۰	۵/۷۷	۰/۶۱۲	تأثیر ساختار بر عاملیت	
تائید رابطه				۰,۰۰۰	۴/۸۸	۰/۷۴۲	چارچوب نظری مبتنی بر مسئولیت پاسخگویی بر کیفیت گزارشگری مالی از مسیر عاملیت	اثرات غیرمستقیم
تائید رابطه				۰,۰۰۰	۵/۶۷	۰/۸۵۳	چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم گیری بر کیفیت گزارشگری مالی از مسیر عاملیت	

نتیجه	GOF	Q ²	R ²	سطح معناداری	آماره t	بارعاملی	تأثیر
تائید رابطه				۰,۰۰۰	۷/۳۲	۰/۹۲۱	چارچوب نظری مبتنی بر اخلاق بر کیفیت گزارشگری مالی از مسیر عاملیت
تائید رابطه				۰,۰۰۰	۵/۷۱	۰/۶۹۱	چارچوب نظری مبتنی بر مسئولیت پاسخگویی بر کیفیت گزارشگری مالی از مسیر ساختار
تائید رابطه				۰,۰۰۰	۶/۱۷	۰/۷۹۳	چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم‌گیری بر کیفیت گزارشگری مالی از مسیر ساختار
تائید رابطه				۰,۰۰۰	۶/۷۳	۰/۸۱۱	چارچوب نظری مبتنی بر اخلاق بر کیفیت گزارشگری مالی از مسیر ساختار

نتایج تحلیل مدل معادلات ساختاری در جدول ۶ نشان داد که، مقدار معناداری مربوط همه سؤالات از مقدار ۱/۹۶ بزرگ‌تر می‌باشد که در سطح ۰/۰۵٪ معنی‌دار است بنابراین روابط موجود در مدل طبق سؤالات پژوهش تأیید می‌شوند. ضریب مسیر استاندارد شده روابط موجود در مدل نیز بزرگ‌تر از ۰/۴ است که نشان از تأثیر مثبت عوامل بر کیفیت گزارشگری مالی دارد.

در ادامه نگرش پاسخ‌دهندگان در قالب ضرایب مسیر به شرح زیر ارائه می‌گردد. ضرایب مسیر نشان داد که عاملیت بیشترین تأثیر را بر کیفیت گزارشگری مالی دارد. ضریب تأثیر چارچوب‌های نظری حاکم نشان می‌دهد که چارچوب نظری مبتنی بر اخلاق بر این رابطه تأثیر بیشتری دارد و سپس چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم‌گیری و در نهایت چارچوب نظری مبتنی بر پاسخگویی رتبه سوم و آخر را در این رابطه به خود اختصاص داده است. البته در بعد ساختاری نیز همین رتبه‌بندی حاصل شده که علت اصلی آن در این

موضوع است که طبق تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده برای ساختار حسابداری، بعد عاملیت نیز در نظر گرفته‌شده که نهایتاً بعد ساختاری نیز مانند عاملیت از چارچوب‌های نظری حاکم تأثیر می‌پذیرد که رتبه نخست با اخلاق خواهد بود.

ضریب تعیین برای متغیر وابسته نهایی؛ کیفیت گزارشگری مالی، مقدار ۰/۷۴ به‌دست‌آمده است که مقدار بالا و قابل‌توجهی است؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که عوامل مؤثر بر کیفیت گزارشگری مالی طبق تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده در مجموع توانسته‌اند ۷۴ درصد از تغییرات کیفیت گزارشگری مالی را تبیین کنند. مقدار شاخص Q^2 مقدار ۰/۶۳ است که چون این مقدار مثبت و بالای صفر شده است در نتیجه می‌توان استنباط کرد که این شاخص برازش مدل را قویاً تأیید می‌کند. مقدار شاخص GOF که برازش کلی مدل را موردسنجش قرار می‌دهد برای مدل پژوهش مقدار ۰/۸۴ است که از حداکثر نمره این مقیاس ۰/۳۶ بالاتر است و مقدار بالای این شاخص ریشه در این موضوع دارد که برای تبیین کیفیت گزارشگری مالی طبق تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده دو رکن اصلی موجود در نظام حسابداری (ساختار و عاملیت) موردبررسی قرار گرفته‌اند؛ بنابراین مدل از برازش قابل‌قبولی برخوردار است. در مجموع بررسی هر سه شاخص برازش نشان می‌دهد که برازش مدل قوی و مورد تأیید است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج حاصل از بررسی ادبیات پژوهش نشان داد که کیفیت گزارشگری مالی بر مبنای تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده، با توجه به اهداف سیستم حسابداری با در نظر گرفتن چارچوب‌های نظری حاکم قابل تبیین است.

بعد از استخراج مؤلفه‌ها طبق ادبیات پژوهش، در پاسخ به سؤال اصلی تحقیق مبنی بر اینکه کیفیت گزارشگری مالی با محوریت تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده چگونه است، ۱۰ سؤال فرعی تدوین شد که از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری جهت ارائه مدل و تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم جهت بررسی روایی و اعتبار مؤلفه‌ها استفاده شده است. با بررسی سؤالات منتج از مدل، ارتباط بین متغیرهای مدل و روابط حاکم در مدل تأیید گردید. نتایج

حاصل از تحلیل تأیید عاملی نیز اعتبار و روایی مؤلفه‌های پژوهش را تأیید نمود. مطابق نتایج پژوهش، رابطه کیفیت گزارشگری مالی با عاملیت و ساختار در سیستم حسابداری تأیید می‌گردد و در این رابطه عاملیت جایگاه برتر را کسب می‌کند، در صورتی که تحقیقات حاکم در زمینه کیفیت گزارشگری مالی بیشتر بر بعد ساختاری متمرکز بوده‌اند. بر این اساس تمرکز بر تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده و بررسی کیفیت گزارشگری مالی از این منظر یکی از نوآوری‌های پژوهش حاضر می‌باشد. تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده، رابطه دوسویه و اخلاقی بین عاملیت و ساختار قائل است و همچنین برای ساختار حسابداری نیز قدرت تأثیرگذاری و عاملیت در نظر می‌گیرد. در این رابطه دوسویه با تقویت اخلاق حرفه‌ای و اخلاق اسلامی در عاملیت با استفاده از مؤلفه‌های ایمان، تقوا، صداقت، عدالت، امانت‌داری و عاقبت‌اندیشی می‌توان به تقویت ارزش‌های اخلاقی و شکوفایی حس تعهد‌پذیری و مسئولیت‌پذیری در عاملیت پرداخت. از سوی دیگر، با توجه به رابطه دوسویه و دیالکتیک بین ساختار و عاملیت و در نظر گرفتن قدرت عاملیت برای حسابداری در تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده، بعد اخلاقی و ارزشی ساختار نیز شکوفا خواهد کرد. این امر منجر به تقویت ساختارها و در نتیجه نظام‌ها از جمله نظام حسابداری می‌شود.

با رشد ارزش‌های اخلاقی و تقویت تعهد و مسئولیت‌پذیری در دو رکن عاملیت و ساختار در تولید و بازتولید سیستم حسابداری طبق رابطه دوسویه در تئوری ساخت‌یابی با گذشت زمان، سیستم حسابداری در تحقق اهداف و رسالت خود در قالب گزارشگری مالی به واسطه چارچوب‌های نظری مبتنی بر اخلاق، تصمیم‌گیری و پاسخگویی به شکوفایی مطلوب خواهد رسید. بدین صورت که کیفیت گزارشگری مالی از مسیر عاملیت با تأثیری که از چارچوب‌های نظری حاکم دریافت می‌کند در ساختار حسابداری نمود پیدا خواهد کرد. ساختار حسابداری نیز به تبع ارتباطش با عاملیت و همچنین قدرت عاملیتش طبق تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده از چارچوب‌های نظری حاکم با اولویت‌بندی به ترتیب اخلاق، تصمیم‌گیری و پاسخگویی متأثر خواهد شد؛ که نتیجه آن افزایش کیفیت

گزارشگری مالی برای ذینفعان در کلیت سازمانی و اجتماعی مطابق چارچوب‌های نظری مبتنی بر اخلاق، تصمیم‌گیری و پاسخگویی است.

بنابراین کیفیت گزارشگری مالی از طریق رابطه دوسویه عاملیت و ساختار با قدرت تأثیرگذاری بیشتر عاملیت و به‌واسطه چارچوب‌های نظری مبتنی بر اخلاق، تصمیم‌گیری و پاسخگویی به ترتیب اولیوی که قیدشده است، حاصل می‌گردد.

نتایج پژوهش این موضوع را یادآور می‌شود که در راستای افزایش کیفیت گزارشگری مالی علاوه بر اینکه تدوین‌کنندگان استانداردها، قوانین، مقررات و دستورالعمل‌ها جایگاه ویژه‌ای در این سطح دارند، حسابداران نیز در سطح اجرایی نقش کلیدی دارند که هر دو سطح عاملیت علاوه بر اخلاق حرفه‌ای باید به اخلاق اسلامی به‌عنوان برترین مرجع اخلاقی در کل ادیان مزین باشند که اولویت اول پژوهش حاضر است. همچنین نظام حسابداری باید از حالت تک‌بعدی در زمینه چارچوب‌های نظری به سمت حالت جامع با تلفیق چارچوب‌های نظری حاکم که به‌صورت مجزا مطرح می‌شوند سوق پیدا کند. پژوهش حاضر در اولویت دوم خود چارچوب نظری مطلوب و جامع برای کیفیت گزارشگری مالی را تلفیق سه چارچوب نظری، با رتبه‌بندی اول برای چارچوب نظری مبتنی بر اخلاق؛ دوم برای چارچوب نظری مبتنی بر تصمیم‌گیری و سوم برای چارچوب نظری مبتنی بر پاسخگویی پیشنهاد می‌کند. هدف چارچوب نظری جامع، سودمند و اخلاقی بودن سیستم حسابداری و همچنین مفید بودن اطلاعات برای تصمیم‌گیری جهت بهبود کیفیت گزارشگری مالی خواهد بود.

نتایج و مدل تحقیق حاضر با تأکید بر تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده با یک رویکرد اصلاحی همسو با پژوهش تابارس و همکاران (۲۰۲۱) در نوع خود جدید و دارای ارزش‌آفرینی در حوزه کیفیت گزارشگری مالی بوده و ادبیات حاکم سبب توسعه مبانی نظری تحقیقات حسابداری خواهد شد. یافته‌های پژوهش حاضر بر مبنای رویکردهای تحقیق کامارودین و همکارانش (۲۰۲۱)، انگل‌اند، گردین و برانز (۲۰۱۷)، زارع و ترک‌زاده (۱۴۰۱) با نتایج زارع و همکاران (۱۴۰۱)، رجیبی مقدم و همکاران (۱۴۰۰)،

کیفیت گزارشگری مالی با رویکرد تئوریک و مبتنی بر چارچوب مفهومی جامع...؛ زارع | ۲۱۳

خواجوی، سرمدی نیا و پور گودرزی (۱۳۹۹) و کوکر (۲۰۱۲) همسو بوده و کیفیت گزارشگری مالی را با رویکردی متفاوت که ضرورت حیاتی آن توسط مرت (۲۰۲۳) مطرح شده بود، توسعه داده است.

ORCID

Iman Zare

<https://orcid.org/0000-0002-8446-136X>

منابع

- احمدپور، احمد، حاجی‌ها، زهره، چناری بوکت، حسن. (۱۳۹۶). کیفیت افشا و پاداش مدیریت، پژوهش‌های تجربی حسابداری، (۱) ۷، ۴۳-۶۱.
- اعتمادی، حسین، خلیل‌پور، مهدی. (۱۳۹۱). کیفیت افشاء اطلاعاتی با استفاده از رویکرد فازی. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، (۲) ۱۱۵-۱۲۲.
- افلاطونی، عباس، خطیری، محمد، بیرالوند، یاسر. (۱۴۰۰). تأثیر کیفیت افشای اطلاعاتی مالی بر عملکرد واقعی شرکت. چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، (۴) ۴، ۹۷-۱۱۰.
- باباجانی، جعفر، (۱۳۸۹). «مزایای اجرای حسابرسی عملکرد در کشور و نقش آن در پاسخگویی». دانش حسابرسی. صص ۴۶-۱۶.
- باباجانی، جعفر؛ دهقان، حسین. (۱۳۸۴). نقش حسابداری و گزارشگری مالی دولتی در ایفا و ارزیابی مسئولیت پاسخگویی از منظر پاسخگویان و پاسخ خواهان، فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، شماره ۱۲-۱۳، ص ۱-۲۶.
- پاکدل، عبدالله؛ ارمغان، محمد. (۱۳۹۹). مرور کلی بر چارچوب‌های کنونی گزارشگری مالی، مطالعات حسابداری و حسابرسی، (۳۳) ۹، ۱۱۴-۱۲۸.
- پورحیدری، امید، فروغی، عارف. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر نفوذ مدیرعامل بر کیفیت افشای اطلاعات حسابداری. مطالعات تجربی حسابداری مالی، (۶۱) ۱۶، ۲۷-۵۳.
- جامعی، رضا؛ رضایی‌یمین، فائزه؛ ابراهیمی، ابراهیم. (۱۳۹۵). بررسی ارزیابی مسئولیت پاسخگویی سیستم حسابداری و گزارشگری مالی در سازمان امور مالیاتی استان کرمانشاه. دوفصلنامه علمی حسابداری دولتی، (۲) ۲، ۶۹-۸۰.
- حسینی الاصل، محسن، جهانشاد، آرزیتا. (۱۳۹۸). ضرورت گسترش سطح افشاء و توسعه گزارش‌های مالی در بستر حسابداری اسلامی. پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، (۴۴) ۱۱، ۲۱۷-۲۵۵.
- حیدری، رسول؛ خواجهی، شکراله؛ تهرانی، رضا؛ بغزیان، آلبرت. (۱۳۹۸). نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده و مدل ارائه گزارشگری پایندگی توسط مدیران، حسابداری مالی، ۱۱ (۴۲)، ۲۴-۵۱.
- خواجهی، شکرالله؛ سرمدی‌نیا، عبدالمجید؛ پورگودرزی، علیرضا. (۱۳۹۹). چارچوب مفهومی

کیفیت گزارشگری مالی با رویکرد تئوریک و مبتنی بر چارچوب مفهومی جامع...؛ زارع | ۲۱۵

مبتنی بر اخلاق برای حسابداری و گزارشگری مالی، دانش حسابداری مالی، (۱)۷، ۲۵-۴۴.

دباغچیان، معصومه. (۱۳۹۷). بررسی ارتباط کیفیت گزارشگری مالی و تصمیمات سرمایه گذاران، کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین.

رجبی مقدم، داود، مهربان پور، محمدرضا، غلامی جمکرانی، رضا، کاشانی پور، محمد، میثمی، حسین. (۱۴۰۰). اقتصاد اسلامی و شناسایی مؤلفه‌های افشا در گزارشگری مالی اسلامی. *اقتصاد اسلامی*، ۲۱(۱۴)، ۱۶۷-۱۸۸.

رضازاده، آرش؛ داوری، علی. (۱۳۹۳). مدل‌سازی معادلات ساختاری با نرم‌افزار *PLS*، انتشارات جهاد دانشگاهی.

زارع، ایمان. (۱۴۰۰)، تبیین مفهوم پاسخگویی از منظر اسلام در حسابداری با محوریت تئوری ساخت یابی، رساله دکتری حسابداری، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم.

زارع، ایمان، غلامی جمکرانی، رضا. (۱۳۹۸). تئوری ساخت یابی آنتونی گیدنز و نقش آن در تعیین مدل پاسخ‌گویی سازمانی در نظام حسابداری. *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۸(۳۰)، ۴۱-۵۸.

زارع، ایمان، مرادی، محمد، غلامی جمکرانی، رضا، بابایی فرد، اسدالله، جهانگیرنیا، حسین. (۱۴۰۱). ارائه الگوی پاسخگویی در حسابداری از منظر رویکردهای اسلامی-اجتماعی. *دوفصلنامه علمی حسابداری دولتی*، ۲(۱)، ۳۷-۵۸.

زارع، ایمان؛ ترک زاده ماهانی، علی. (۱۴۰۱). تعدیل و تکامل نظریه ساخت‌یابی در تحقیقات حسابداری با رویکرد اجتماعی- اخلاقی. *مطالعات اخلاق و رفتار در حسابداری و حسابرسی*، ۱(۳)، ۱۴۳-۱۷۰.

عرب‌صالحی، مهدی؛ میرزائی، مهدی. (۱۳۹۵). کیفیت گزارشگری مالی و کیفیت حسابرسی. *حسابدار رسمی*، شماره ۳۳، صص ۵۰-۵۳.

غلامی جمکرانی، رضا. (۱۳۹۳). مولفه‌های کلیدی مفاهیم نظری گزارشگری مالی با رویکرد اسلامی، رساله دکتری حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.

قادری، صلاح‌الدین؛ تاروی وردی، یداله؛ لشگری، زهرا. (۱۴۰۰). مدیریت ریسک شرکتی و

- پیامدهای آن بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌ها، پژوهش‌های کاربردی در گزارشگری مالی، ۱۰(۲)، ۹۳-۱۳۱.
- گیدنز، آنتونی. (۱۳۸۴). مسائل محوری در تئوری اجتماعی: کنش، ساختار و تناقض در تحلیل اجتماعی. (محمد رضایی، مترجم). تهران: نشر سعاد. (۱۹۷۹).
- نوری فرد، یداله و حسن چناری بوکت. (۱۳۹۵). تأثیر کیفیت گزارشگری مالی و سررسید بدهی بر کارایی سرمایه‌گذاری. پژوهشنامه اقتصاد و کسب‌وکار، سال هفتم، شماره سیزدهم، صص. ۲۹-۴۴.
- یوجی، ایجیری. (۱۳۸۲)، در باب چارچوب مفهومی مبتنی بر مسئولیت پاسخگویی، ترجمه جعفر باباجانی و امیر پوریان‌سب، فصلنامه مطالعات حسابداری، شماره ۳.

References

- Barrios Alvarez, C., Adhikari, P., & Gomez Mejia, A. (2021), Management accounting practices and efficiency in a Colombian multi-utility conglomerate. *Journal of Accounting in Emerging Economies*, 11(5), 714-734.
- Coker, O. (2012). *Accountability in Non-Governmental Organizations: Theory and Practice*, PhD dissertation, King's College London.
- Conrad, L. (2014). Reflections on the application of and potential for structuration theory in accounting research. *Critical Perspectives on Accounting*, 25(2), 128-134.
- Englund H., & Gerdin, J. (2013). Structuration theory in accounting research; applications and applicability, forthcoming. *Critical Perspectives on Accounting*. 25(2), 162-180.
- Englund, H., Gerdin, J., & Burns, J. (2017). A structuration theory perspective on the interplay between strategy and accounting: Unpacking social continuity and transformation, *Critical Perspectives on Accounting*. Available online 10 April 2017. 73(1), 101-118
- Francis, J., Olsson, P., & Schipper, K. (2006). Earnings Quality. *Foundation and Trends in Accounting*, 4(1), 259-340.
- Ijiri, Y. (1983). On The Accountability-Based Conceptual Framework. *Journal of Accounting and Public Policy*, Elsevier Publishing, 2(2), 75-81.
- Kamaruddin, M.I.H., Auzair, S.M., Rahmat, M.M., & Muhamed, N.A. (2021), The mediating role of financial governance on the relationship between financial management, Islamic work ethic and accountability in Islamic social enterprise (ISE). *Social Enterprise Journal*, 17(3), 427-449.

- Makau Ngala, B., & Musau, S. (2022), Integrated financial management information system and quality of financial reporting in Nairobi city county government, Kenya. *International Academic Journal of Economics and Finance*, 3(7), 453-473.
- Mert, I. (2023). The impacts of estimation methods of financial reporting on the decisions of investors and continuity of businesses. *PressAcademia Procedia (PAP)*, 16(1), 218.
- Roberts, J. (2014). Testing the limits of structuration theory in accounting research. *Critical Perspectives on Accounting*, 25(2), 135–141.
- Tabares, S., Morales, A., Calvo, S., Molina Moreno, V., & Unpacking, B. (2021). Corps' Impact on Sustainable Development: An Analysis from Structuration Theory. *Sustainability*, 13,13408.

References [In Persian]

- Aflatoni, A., Khatiri, M., & Biralvand, Y. (2021). The effect of the quality of financial information disclosure on the actual performance of the company. *Accounting and Management Perspective*, 4(40), 97-110. [In Persian]
- Ahmadpour, A., Hajiha, Z., & Chenari Buket, H. (2016). The quality of disclosure and management reward, *Accounting Empirical Research*, 7(1), 43-61. [In Persian]
- Arabsalehi, M., & Mirzaei, M. (2015). Financial reporting quality and audit quality. *Official Accountant*, 33, 50-53. [In Persian]
- Babajani, J. (2010). Benefits of performing performance auditing in the country and its role in accountability. *Auditing knowledge*. 46-16 [In Persian]
- Babajani, J., & Dehghan, H. (2014). The role of government accounting and financial reporting in fulfilling and evaluating the responsibility of accountability from the perspective of respondents and respondents. *Quarterly Journal of Experimental Studies of Financial Accounting*, 12-13, 1-26. [In Persian]
- Dabaghchian, M. (2017). *Investigating the relationship between the quality of financial reporting and investors' decisions*, Master of Accounting dissertation, Islamic Azad University, Qazvin branch. [In Persian]
- Etemadi, H., & Khalilpour, M. (2011). Assessing the quality of information disclosure of companies admitted to the stock exchange using the fuzzy approach. *Knowledge of Accounting and Management Audit*, 1(2), 115-122. [In Persian]
- Gholami Jamkarani, R. (2013). *Key components of the theoretical concepts of financial reporting with an Islamic approach*, doctoral dissertation in accounting, Islamic Azad University, science and research department. [In Persian]

- Giddens, A. (2005). *Central Issues in Social Theory: Action, Structure, and Contradiction in Social Analysis*. (Mohammad Rezaei, translator). Tehran: Saad Publishing. (1979). [In Persian]
- Heydari, R., Khajovi, Sh., Tehrani, R., & Baghzian, A. (2018). The theory of planned behavior and the presentation model of sustainability reporting by managers, *Financial Accounting*, 11(42), 24-51. [In Persian]
- Hosseini al-Asal, M., & Jahanshad, A. (2018). The necessity of expanding the level of disclosure and development of financial reports in the context of Islamic accounting. *Financial accounting and auditing research*, 44(11), 217-255. [In Persian]
- Jamei, R., Rezaei Yamin, F., & Ebrahimi, E. (2015). Investigating the accountability assessment of accounting and financial reporting system in Kermanshah Tax Affairs Organization. *Bi-Quarterly Journal of Government Accounting*, 2(2), 69-80. [In Persian]
- Khajawi, Sh., Sarmedinia, A.M., & Porgudarzi, A. (2019). An ethics-based conceptual framework for financial accounting and reporting, *Financial Accounting Knowledge*, 7(1), 25-44. [In Persian]
- Nouri Fard, Y., & Chenari Bouket, H. (2015). The effect of financial reporting quality and debt maturity on investment efficiency. *Economics and Business Journal*, 7(13), 29-44. [In Persian]
- Pakdel, A., & Armaghan, M. (2019). An overview of current financial reporting frameworks. *Accounting and Auditing Studies*, 9(33), 114-128. [In Persian]
- Pourheidari, O., & Foroghi, A. (2018). Investigating the effect of CEO influence on the quality of accounting information disclosure. *Experimental studies of financial accounting*, 16(61), 27-53. [In Persian]
- Qadri, S., Tari Verdi, Y., & Lashgari, Z. (2021). Corporate risk management and its consequences on the quality of financial reporting of companies, *Applied research in financial reporting*, 10(2), 131-93. [In Persian]
- Rajabi Moghadam, D., Mehrabanpour, M.R., Gholami Jamkarani, R., Kashanipour, M., & Maithami, H. (2021). Islamic economy and identification of disclosure components in Islamic financial reporting. *Islamic Economy*, 21(84), 167-188. [In Persian]
- Rezazadeh, A., & Davari, A. (2014). *Structural Equation Modeling with PLS Software*, Jihad Daneshgahi Publications. [In Persian]
- Yoji, E. (2012), About the conceptual framework based on accountability, translated by Jafar Babajani and Amir Pouriansab, *Accounting Studies Quarterly*, 3.[In Persian]
- Zare, I., & Gholami Jamkarani, R. (2019). Anthony Giddens's structuration

theory and its role in determining the organizational accountability model in the accounting system. *Management Accounting and Auditing Knowledge*, 8(30), 41-58. [In Persian]

Zare, I., Moradi, M., Gholami Jamkarani, R., Babaei Fard, A., & Jahangirnia, H. (2022). Presenting the model of accountability in accounting from the perspective of Islamic-social approaches. *Bi-Quarterly Journal of Government Accounting*, 8(2), 37-58. [In Persian]

Zare, I. (2022). *Explaining the concept of accountability from the perspective of Islam in accounting with a focus on structuration theory*, Doctoral dissertation, Faculty of Humanities, Azad University, Qom Branch. [In Persian]

Zare, I., & Torkzadeh Mahani, A. (2022). Adjustment and evolution of construction theory in accounting research with social-ethical approach. *Ethics and Behavioral Studies in Accounting and Auditing*, 1(3), 143-170. [In Persian]

استناد به این مقاله: زارع، ایمان. (۱۴۰۱). کیفیت گزارشگری مالی با رویکرد تئوریک و مبتنی بر چارچوب مفهومی جامع: از منظر تئوری ساخت‌یابی تعدیل‌شده، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۹(۷۶)، ۱۸۹-۲۱۹.

DOI: 10.22054/qjma.2023.71278.2422

Empirical Studies in Financial Accounting is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی